

νικά πού προτείνει ὁ κ. Ἐσπερινός, καὶ ἂν ἀφίνουνε τὰ ἔθνη «νὰ τὰ ξαφανίζουμε οἱ παντοκράτορες». Ἀλλωστε τί ἐποχὴ καθρεφτίζει ἡ ἠθική τοῦ Σύλλα τὸ ξέρομε. Ἀπὸ μὲ θυμίζει μιὰ φορὰ πού μὲ ξέφυγε νὰ πῶ τοὺς Τούρκους θηρία. Ἐφτασε νὰ ρήξω μιὰ ματιὰ τριγύρω μου γιὰ νὰ ποσύρω ἐφτὺς τὴ λέξη. Εἶδα πὺς ἔχει μόνο εἶναι ἄνθρωποι καὶ ἀπτοὶ παρὰ πὺς σύμφωνα μὲ μερικὲς ἀντίληψεις μποροῦνε νὰ ὀνομαστοῦνε ὑπεράνθρωποι. Ἡ εὐκρίνεια εἶναι ἀπὸ τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς δυνάμει, καὶ γι' αὐτὸ ἡ ἀξιοπρέπεια ἀπαιτεῖ, ὅταν παραδεχόμεστε «κοῦρσο» καὶ «ἀρπαγὴ» γιὰ ὀρισμένους λαούς, νὰ ἀναγνωρίσουμε ἀπὸ τὸ δικαίωμα καὶ στοὺς ἀντίπαλούς τους. Ὁ κ. Πέτρος Βλαστός (Ἐρμονας) ἔχει «τὴν ὑποψία πὺς αὐτὲς οἱ φωνὲς γιὰ τὴν πρόοδο καὶ τὴν ἐπιστήμη πού θὰ ξαναθαφίσουν τὴν ἀνθρωπότητα, δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ οἱ φωνὲς τοῦ σκλάβου καὶ τῆς μικρολογίας πού θένε νὰ λευτερωθοῦνε ἀπὸ τοὺς νόμους τῆς ἀριστοκρατίας δυνάμει.» (Βλ. Νουμ. 279). Καὶ σύμφωνα σ' αὐτὸ μὲ πολλοὺς ἀντισημίτες Χριστιανούς θὰ ἐπιθυμοῦσε ἓνα «χειροῦργημα» πού νὰ ξαφανίσαι τις κατώτερες φυλές. Ἀνάλογη κοσμοθεωρία δείχνουν οἱ πράξεις τοῦ Τσάρου καὶ τοῦ Χαμίτη. Ὁ Χαμίτης ἔκρινε τοὺς Ἀρμένους «κατώτερη φυλὴ πού ἤθελε νὰ λευτερωθεῖ ἀπὸ τοὺς νόμους τῆς ἀριστοκρατίας δυνάμει του». Τὸ ἴδιο καὶ ὁ Τσάρος ἀποφάσισε νὰ ξεπαστρέψει τοὺς Ἑβραίους ἢ καὶ Χριστιανούς πού σκοτίζανε τὴν ἡσυχία του. Καὶ τὸ νατσιοναλισμὸ τῶν Κούρδων, στὴν παράδοσιν τῆς ἐθνικῆς του ἱστορίας, θὰ μποροῦσε νὰ ὀνομάσει τὸν ξεθρονισμὸν Σουλτάνου: «Χαμίτ ὁ Μακέλλης», ἢ «Χαμίτ ὁ ἀρμενοχτόνος, ὁ προστάτης τῶν Κούρδων». Ἡ θέλησις ὅμως τῶ «σκλάβων καὶ τῆς μικρολογίας» μᾶς ἔδειξε ποιὸς εἶναι κυρίαρχος. Καὶ τώρα θὰ πῶ γιὰ τὸ κ. Παπανικολάου ἔγραψε πὺς τὰ παιδιὰ τοῦ Γκαίτε θεωροῦνε τοὺς ἐγωιστὲς βάρβαρους καὶ ἀφιλοσόφητους καὶ γιὰ τὴν ἀντίθετα μὲ τὴ γνώμη τοῦ κ. Ἐσπερινοῦ δὲ νομίζω ὀρθὸ νὰ «οἰκτείρουμε» καὶ νὰ «λυπούμαστε» τοὺς ἀνθρώπους πού σκέπτονται ἔτσι. Γι' αὐτοὺς βάρβαρος εἶναι ὁ ἄνθρωπος πού γκρεμίζει

2) Οἱ Κούρδοι πού ἔκαμαν τις σφαγὰς τῶν Ἀρμενίων δὲν εἶναι Τουρκομογγόλοι. Ἡ καταγωγή τους καὶ ἡ γλῶσσα τους ἀποτελεῖ κλάδο τῆς Ἰνδο-Ἑβραϊκῆς φυλῆς. Προαίτιον μίσεος τοὺς χωρίζει ἀπὸ τοὺς γειτόνους τοὺς Ἀρμένους πού καὶ αὐτοὶ ἔχουνε γλῶσσα καὶ καταγωγή Ἰνδο-Ἑβραϊκή. Καὶ οἱ δύο λαοὶ ἔχουνε ἀφομοιωθεῖ σιμικτικὰ στοιχεῖα.

τοῦδεξε σὲ πῶς θάλαμο ἔπρεπε νὰ μῆν, γιὰ νὰ βρῇ τὸ Γρηγόρη.

— Νά, τοῦπε, κεῖ στὸ «Σωτήρα», στὸ δέκα κρεβάτι.

Ὁ μαστρο-Μαθὶς πρὶ νὰ μῆν προετοιμάστηκε. Προσπάθησε νὰ διώξῃ ἀπ' τὸ πρόσωπό του τὸ μαῦρο σύννεφο τῆς λύπης, πῆρε ψεύτικο χαμόγελο καὶ μῆνκε στὸ «Σωτήρα». Ἐνός μεγάλος θαλαμὸς μακρύς, μὲ δύο σειρὰς κρεβάτια ἀραδιασμένα τὴ μίον καὶ τὴν ἄλλη μερὴν καὶ οὐ καθένα ἀπὸ ἓνας ἀρρωστος σκεπασμένος μὲ τὴν καφετιά κουβέρτα ὡς τὸ λαϊμό. Μόνο τὸ κεφάλι τοῦ καθενὸς φαίνονταν, κατακίτρινο, μὲ στεγνὰ ξερὰ χεῖλη. Οἱ ἀδερφεὶς ἔιν πρόσφαιναν νὰ πηγαίνουν ἀπὸ τὸ ἓνα κρεβάτι στ' ἄλλο γιὰ νὰ δώσουν φάρμακα στοὺς ἀρρωστούς, ἢ νὰ τοὺς ποῦνε παρηγορητικὰ λόγια.

Ὁ μαστρο-Μαθὶς κοιτάζε πού εἶναι τὸ δέκα κρεβάτι, εἶδε τὸν ἀριθμὸ, μα δὲ μπόρεσε νὰ εἶδῃ τὸ πρόσωπο τοῦ φίλου του. Μιὰ ἀδερφή στεκοτανε μπρὸς του καὶ κατὰ τοῦνε μὲ τὸ κουτάλι.

Προχώρησε, πατώντας στὰ δάχτυλα, καὶ στὰ θηκε στὸ κάτω μέρος τοῦ κρεβατιοῦ. Χωρὶς νὰ θελῃ ἐβγαλε τὸ σκούφο του καὶ κάρφωσε τὰ βλέμματα του στὸ πρόσωπο τοῦ ἀρρωστοῦ.

στὴ γλῶσσα δέντρο γιὰ νὰ κόψῃ τὸν καρπὸ πού ὀρέχτηκε, καὶ πολιτισμένους ἑκείνους πού ἔχουν μόνο δὲν καταστρέφει τὸ δέντρο, μὰ φροντίζει κιόλα νὰ τὸ καλλιεργήσει τριπλασιάζοντας συνάμα καὶ τις σοδεῖς. Ὡστε ὁ ἄνθρωπος πού σφάζει τὸ νικημένο ἀντίπαλο εἶναι λιγότερο πολιτισμένος ἀπὸ κείνον πού τοῦ χαρίζει τὴ ζωὴ καὶ τὸν κάνει αἰχμάλωτο καὶ σκλάβο. Μὰ ὁ καθαρὸς δυνατός—γιὰ νὰ μεταχειριστοῦμε ὀνομασίες ἀγαπημένες στοὺς Ρωμιοὺς νικητὲς—εἶναι κείνος πού τὸν ἀνυψώνει ὡς τὴ συνεργασία. Ἡ πραγματικότης παρουσιάζει σήμερα μιὰ κοινωνία πού ἔχει ἀπὸ τοὺς κύριους συντελεστὲς τῆς τῆ δουλειᾶς τῆς ἀργατίας. Ὁ ρόλος τοῦ ἐργάτη εἶναι τόσο μεγάλος στὴ δυτικὴ Ἑβρώπη καὶ ἄλλοι ὅστε τοῦ δίνει τὴ δύναμιν νὰ ἀπαιτεῖ καὶ ἔχει νὰ ἐπαιτεῖ νέες συνθήκες ζωῆς ἀπὸ τὴ νομοθεσίαν. Νὰ σφάζει κανένας «μεγαλοφάνταστος ἥρωας» ὅλους τοὺς ἐργάτες μὲ τις ἀπαίτησές τους δὲ θὰ εἶχε κανένα ἀποτέλεσμα, γιὰ τὸ σημεῖο πού ἔφτασε σήμερα ἡ κοινωνία μὲ τις νέες ἀνακάλυψες, ἡ ἀργατία δὲν μπορεῖ νὰ λείπει. Δὲν πρόκειται δὴ νὰ ἐξετάσουμε ἂν ἡ νέα μεταβολὴ τῆς κοινωνίας πού προαγγέλλει ὁ σοσιαλισμὸς θὰ φέρει τὴν ἀπόλυτη ἐφτυχία. Μπορεῖ μάλιστα νὰ πεῖ κανεὶς θετικὰ πὺς ἐφτυχία ὅπως τὴ φανταστήκανε μερικοὶ δὲν εἶναι δοσμένο στὴν ἀνθρώπιν φύσιν νὰ πολλαπλαῖ—ἡ χαρὰ ἐρίζει τὴ λύπη καὶ ἡ λύπη τὴ χαρὰ καὶ ἀπάνω στὴ μιὰ ἐξέχει ἡ ἄλλη ὅπως τὸ φῶς στὸ σκοτάδι. Ὅπως καὶ ἂν εἶναι ἡ θρησκεία πού κινεῖ σήμερα τὰ πλήθη τοῦ σοσιαλισμοῦ εἶναι ἀρκετὰ σεβαστὸ πρᾶμα ὥστε νὰ μὴν εἶναι σωστὸ μὲ μιὰ κοντυλιὰ νὰ τὴ χαρακτηρίσουμε ὡς «ντεκαντέσσα» καὶ «ἐκφυλισμό». Μὰ τὸ ξαναλέμε: ἐδῶ πρόκειται γιὰ μιὰ κατάστασιν πού ἔφερε ἡ ἐξέλιξις, δηλαδὴ πού ἐπιβάλλει ἡ ἀνάγκη. Κάθε ἀσπὲς πού συμφωνεῖ μὲ τὸν ὀρισμὸ τοῦ πολιτισμοῦ πού ἀνάφερα παραπάνω θὰ καταλάβει γιὰ τὴν ὑπάρχουσα σοσιαλιστὲς στὴν ἀσπικὴ τάξιν καὶ γιὰ τὴν ἀπτοὶ θεωροῦνε ἀφιλοσόφητους καὶ βάρβαρους τοὺς ἀνθρώπους τῆς καταστροφῆς—εἴτε Κούρδοι ἀρμενοφάγοι εἶναι, εἴτε ἀντισημίτες—εἴτε Χριστιανοί, εἴτε Μουσουλμάνοι—εἴτε Γάλλοι, Γερμανοί, Ρῶσοι

3) Σ' ἐμᾶς περιορίζεται τὸ ζήτημα σημαντικὰ. Στὴν ἀκαδημαϊκὴ συζήτησιν πού εἶχε γεννηθεῖ ἡ φυλλάδις τοῦ κ. Σκληροῦ, ἂν καὶ συμφώνησαν οἱ πλείτεροι μαζί του, πὺς ὁ πόλεμος θὰ μᾶς βοηθήσῃ νὰ λύσουμε τὴν κατάστασιν μας, ἀπόκρουσαν ὅμως τὸ ἔδαφος καὶ τὰ μέσα πού τοῦ δόξε ὡς ἐπιζήμια καὶ ἀκαίρια. Ν. ο. μ. 287. Σ. τοῦς ἱμπεριαλιστὰς Α'.

Τέχνας δὲν ἔκανε οὔτε βῆμα, δὲν εἶπε οὐδὲ λέξη. Στεκοτανε καὶ ἐβλεπε πὺς τὸ μάτια τοῦ δυστυχισμένου φίλου του εἶχαν χωρὶς σθένος μέσα σὲ σκοτεινὰ γυῖα. Ἡ μύτη του πρασινοκίτρινη, σὰ νὰ εἶχε μακρύνη. Τα χεῖλη του δὲν εἶχανε καὶ θόλου κικκινάδα. Τὰ μαλλιά του εἶτανε κολλημένα παντοῦ στὸ μετωπὸν του καὶ μποροῦσε κανεὶς νὰ μὲ τρήσῃ ὅλα τὰ κόκκαλα τοῦ προσώπου του. Ὡς καὶ ταῦτιά του, καὶ κείνα εἶχανε φωτισεῖ. Σ' νὰ πεθάνει!

Ἔτσι τοῦ φάνηκε τοῦ μαστρο-Μαθὶς, καὶ δὲν εἶχε ἄδικο. Σὲ λίγο ἡ ἀδερφή, ἂν οὐδὲν τὸ φάρμακο, ἦρθε κοντὰ στὸ μαστρο-Μαθὶς:

— Ζυγώστε νὰ τὴν εἴτε, εἶπε μὲ σιγαλὴ φωνή. Σὲ κομμίσαν ὡς...

Ἐνός ξε ὁς βῆρας ἀνατάραξε τὰ σκελεθωμένα στήθη τοῦ Γρηγόρη, βῆρας πλῆθαινε σ' αὐτὸν σιγὰ χωρὶς νὰνέβηκε οὔτε στὴν αἰσάντα κίτρινο πρὸ σπῶτό του. Φαίνονταν πὺς ἔβαζε ὅλη τὴ δύναμιν πού τὸν ἀπέρμενε, γιὰ νὰ βρῇ. Τα χεῖλη του φουσκῶνανε καὶ ἀνέβαιναν ἀπὸ ὀμα.

Ἡ ἀδερφή εἰσεφύει καὶ μὲ ἀπεισι καλὴ τὴν τοῦνε μιὰ γυναικα νερό, καὶ ὁ μαστρο-Μαθὶς, πούχε σταθῇ δπλα στὸ πρόσωπό του, ἀπλῶσε τὸ

κεφάλι.—ἀκόμα καὶ ἂν εἶναι Ρωμιοὶ μὲ τὸ συμπάθειο τοῦ νατσιοναλισμοῦ. Ἡ λογικὴ τὸ ἀπαιτεῖ: ὅποιος παραδέχεται σφαγὰς καὶ παθολογικοὺς ἐγωισμοὺς εἶναι ἀναγκασμένος νὰ ἀναγνωρίσῃ τὸ ἴδιο δικαίωμα στὸν ἀντίπαλό του.

Υ. Γ. Ἀπὸ τὴ στιγμὴ λαβαίνω τὸ «Νουμά» (343) μὲ τὸ ἀριθμὸ τοῦ κ. Ραμᾶ «Τέλος χωρὶς συνέχειαν». Σ' αὐτὸ βλέπω πρᾶγματις πὺς φοβάται νὰ προκληθοῦνε καταστροφές! ἂν καὶ κάνει λόγο «γιὰ τοὺς πῶς παλιούς τρόπους τοῦ δικαίου τῆς γροθιάς». (Ἀπὸ πᾶς θὰ τὰ κανονίσῃ ὁ βαθμὸς τοῦ πολιτισμοῦ μας).

Θὰ εἴτανε βέβαια σπουδαία ὠφέλεια ἂν τίμιοι καὶ μορφωμένοι ἄνθρωποι σκηματίζανε μιὰ λαϊκὴ μερίδα πού νὰ καταστρώσει ἓνα πολιτικὸ πρόγραμμα νὰνταποκρίνεται σὲ θετικὰς ἀνάγκας. Ἀπὸ τρέπει νὰ συζητηθεῖ καὶ ἔτσι ἤθελε φανεῖ πὺς ὁ σπῶρος τοῦ κ. Σκληροῦ καὶ τὸ ἀπᾶστο κοπάνισμα κάποιων πραγμάτων γιὰ τὴ θέσιν τῶ δημοτικιστῶν ἀπέναντι στὸ λαὸ δὲν πήγανε χαμένα!

ΜΑΡΚΟΣ Σ. ΖΑΒΙΤΖΙΑΝΟΣ

ΝΟΥΤΑΛΓΙΑ

Ἀπόψε ἡ ρήγισσα ἡ γλυκὴ τῆς Νύχτας ἡ ἀρέντρα ἀπ' τοῦ βοσκῆς Ἑνδομύωνος μεθύντας τὴ μορφὴν, προστάζει, μέσα στὰ πυκνὰ τοῦ ποταμοῦ τὰ δέντρα, ν' ἀρχίσουν τὰ τραγουδιὰ τους τῆς Νύχτας τὰ πουλιὰ.

Κι ἀκούγεται μονότονον τὸ μυρολόι τοῦ γκιωντὶ καὶ μὲ τὸ νεφελοῖσθμα τοῦ ἀθρονίου ἡ λαλιά, τῆς τραυλοῦδας ἡ φωνὴ τραγουδίστα σιμώνει καὶ τὸ κουδούνι ἐνός ἀρνιοῦ ξυπνᾷ τὴ ρεματιά.

Κι ὁ Ἑνδομύωνος γλυκὰ στὴν ἀτμώμενη ράχιν ἀποκοιμήθη ρήχνοντας ἐρωτικὴ ματιὰ πρὸς τὴ Σελήνην καὶ ἔφριξεν ἐκείνη ἀπὸ βαθιά.

κι ἀνατρίχιασαν τὰ βουνὰ καὶ ἡ θάλασσα καὶ οἱ βράχοι. Μα ἐγὼ βουβὸς μὲς στὴ χαρὰ πού νιώθ' ἡ ἰλιση ὅλη, κλαίω, στενάζω, λαχταρῶ τὴν κρυφασμένη πόλιν.

ΜΙΑΤΟΣ ΛΕΩΒΗΣ

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΡΑΜΑΣ

ΟΙ ΛΟΞΟΙ ΣΤΡΑΤΟΚΟΠΟΙ

Βγήκε τελευταῖα καὶ πουλιέται 2 δρ. στὰ γραφεῖα τοῦ «Νουμά»

χερὶ καὶ τοῦ χαιδεψε τὸ μέτωπο. Κεῖνη τὴν ὦρα ὁ Γρηγόρης ἀναστήκατε μὲ κόπο τὰ μάτια του καὶ ἀντίκρουσε τὰ δακρυσμένα μάτια τοῦ φίλου του. Τὸ πρὸ σπῶτό του χρωματίστηκε μὲ κάποιαν εὐχαρίστησιν καὶ μὲ φωνὴ πού δὲν ἀκούγονταν τοῦ εἶπε:

— Κάθησε, κάθησε.

Ὁ μαστρο-Μαθὶς τραβῆξε μιὰ καρέκλα καὶ κάθησε κοντὰ στὸ κρεβάτι.

— Δὲν ἔχεις τίποτα, εἶπε στὸ Γρηγόρη.

Πικρομένο χαμόγελο ξεκόλλησε τὰ στεγνὰ χεῖλη τοῦ ἀρρωστοῦ καὶ σπασμὸς ἐτάραξε ὅλο τὸ σῶμα του.

Παει πιά, Μιθί, εἶπε.

— Σῶπα, θὰ γίνης καλά ὅλοι δῶ μέσα σ' ἀγάπην.

— Ἀπ' αὐτὰ ὅσα θές, ἀποκρίθηκε σιγὰ-σιγὰ ὁ Γρηγόρης. Σὰν ἔμαστε...καλὰ...δὲν γυρίζε κανεὶς.. νὰ μᾶς δῇ.

Ἔχεις δικίον, καημένε. Μὰ πὺς ἀρρώστησες; Γῶ δὲν ἔξερα τίποτα.

Μὴν τὸν κανεστε νὰ μιλήσῃ πολὺ, εἶπεν ἡ ἀδερφή.

— Τώρα πιά...δὲν πειράζει, εἶπεν ὁ Γρηγόρης. Καὶ γυρίζοντας τὸ λόγον στὸ μαστρο-Μαθὶς:

Ο ΝΟΥΜΑΣ,

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΕΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ ΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ

Γιὰ τὴν Ἀθήνα Δρ. 5.—Γιὰ τὴν Ἐπαρχίαν Δρ.

Γιὰ τὸ Ἐξωτερικὸν Δρ. 10.

Γιὰ τὴν Ἐπαρχίαν δεχόμενοι καὶ τρίμηνας (2 Δρ. τὴν τρίμηνα) συνδρομῆς.

Κανένας δὲ γράφεται συνδρομητὴς ὃ δὲ στέλλει μπροστὰ τὴ συνδρομὴν του.

10 λεπτὰ τὸ φύλλο λεπτὰ 10

Τὰ περασμένα φύλλα τοῦ Νουμά πούλιοντα, στὸ γραφεῖο μας στὴ διπλὴ τιμῇ.

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ. Στὰ κιάσκια (Σύνταγμα, Ὁμόνοια Ἑθν. Τράπεζα Ὑπ. Οἰκονομικῶν, Σταθμὸς Τροχιδόδρομου (Ἀκαδημία), Βουλῇ, Σταθμὸς ὑπόγειου Σιδηρόδρομου Ὁμόνοια), στὸ κιάσκι Γιαννοπούλου (Χαντεῖα), στὰ βιβλιοπωλεῖα «Ἑστίας» Γ. Κολάρου καὶ Σακέτου (ἀντίκρυ στὴ Βουλῇ).

Στὴν Κέρκυρα, Πάτρα καὶ Βόλο, στὰ Πραχτερεῖα τῶν Ἐφημερίδων, στὸν Πύργο στὸ βιβλιοπωλεῖο τοῦ κ. Κ. Βαρουξῆ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Τὸ αἷμα τους—Ὁ πατριωτισμὸς τοῦ κ. Ράλλη—
—Ἡ προκήρυξη—Πότε τὰ πρόφτασε
δὲ λα !.—Φυλλάδες τοῦ Γεροδήμου—Μεγαλομάργουρας τῆς καθαρῆς.

ΓΑΥΤΩΣΑΜΕ καὶ τούτη τὴ φορὰ τὴν ἐπανάστασιν. Ὁ κ. Ράλλης μὲ τοὺς πειναλέους ἄνθρωποι τοὺς εἶταν ἔτοιμος νὰ μᾶς τὴν περασμένην Κεριακὴν, μὰ ὁ κ. Θεοτόκης δὲν τὴ δέχτηκε, τοῦ ἡδαισε τὴ γωνιά, τοῦ πέταξε τὸ κόκκαλο κ' ἔτσι ζοῦμε καὶ μεῖς καὶ τὸ Κράτος σήμερον. Ὅπως δὲ, εἶταν καιρὸς νὰ ξευτελιστεῖ καὶ ἡ Ἐπανάστασις στὸν τόπο μας, καὶ ξευτελίστηκε. Καὶ τὸ μεγάλο αὐτὸ τὸ καλὸ τὸ χρωστάμε στὸν κ. Ράλλον. Καὶ εἶναι τὸ πρῶτο καλὸ πού μᾶς δίνει μὲ τὴν καινούρια πρωθυπουργία του.

Κάποιος φίλος πού σιχαίνεται τὰ πολιτικὰ τὰ κόμματα ὅσο καὶ τὸν κ. Μιστριώτη, μᾶς ἔλεγε :

—Νὰ χύσουμε, βρε ἀδερφέ, τὸ αἷμα μας ἀν' πρόκειται γ' αὐτὸ νὰ καλυτερέψῃ ἡ θέσις μας γενικά. Μὰ γὰ νὰ κρατηθεῖ ὁ Θεοτόκης στὴν ἀρχὴ ἢ γὰ νάρθει ὁ Ράλλης, οὔτε μιὰ σταλαματιὰ αἷμα μου δε δίνω. Δὲν τ' ἀξίζουν.

Ὡςτὸσο πολλοὶ εἵναι οὖσαν ἔτοιμοι νὰ χύσουν

—Ἰδρῶσα στὴ δουλειά, πούντιασα, καὶ νά...
χτίκιασα. Σὲ πεθύμησα, καλὰ 'κανες κ' ἤρθες.

Τί νὰ πῇ ὁ μαστρο-Μαθιός ! Ἀπλῶς τὸ χέρι του κι ἔρχισε νὰ χαϊδεύῃ τὸ κεφάλι τοῦ φίλου του. Πούφτιανε τὰ μαλλιά, τοῦ διώρωνε τὸ ξανθὸ μoustaki. Ἦθελε νὰ τοῦ πῇ ἀκόμα παρήγορα λόγια μὰ καταλάβαινε πὼς κατὶ τὸν ἔπνιγε στὸ λαιμό. Τὰ μάτια του βουρκώνανε· ἤθελε νὰ κλάψῃ, νὰ κλάψῃ πολὺ.

Ὁ ἄρρωστος ἔκλεισε τὰ μάτια καὶ ἀνάσανε βαθιά, βαθιά. Ἀναπαύετο γιὰτὶ ἐνοιώθη μεγάλη εὐχαρίστησις στὸ χᾶδι τοῦ ἀγαπημένου του φίλου. Ἐρημος, καθὼς εἶταν, δὲν εἶχε κανένα νάρθη νὰ τονε δῇ στὴν ἀρρώστειά του, καὶ νά, πού στὰ τελευτάτα του ἔφτασε ὁ καλλίτερός του φίλος. Τώρα δὲ θὰ πέθαινε ἔρημος· στὸ πλάι του εἶχεν ἕναν ἀδερφὸ πού τὸν ἀπόχτησε στὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς. Τί ἄλλο ἤθελε. Καὶ καθὼς τὸ χέρι τοῦ φίλου του τὸν χαϊδεύε ἀπαλὰ θὰ περνοῦσαν ἀπ' τὸ μυαλὸ του ὅλες οἱ σκηνὲς τῆς ζωῆς του, ἡ μιὰ κοντὰ στὴν ἄλλη σὰν ὄνειρα.

ἀλάκαρο τὸ αἷμα τους γιὰ μιὰ τέτλια προστυχό-
δουλιὰ. Φαίνεται, θὰν τὸ νιώθουνε σὰν ἔμπυο μέσα
στὴς φλέβες τους καὶ δὲ θὰν τοῦ δίνουν τὴ παραμι-
κρὴ ἀξία. Ἀλλιώτικα κάπως θὰν τὸ λογαριάζανε.
Ἐξὸν πὰ κι ἂν ἀλάκαρος ὁ ὁργανισμὸς αὐτῶν τῶν
ἀνθρώπων εἶναι στομάχι μοναχά.

★

ΚΟΝΤΑ στ' ἄλλα, γράφτηκε καὶ τούτο στὴς ἐφημερί-
δες, πού χαρακτηρίζει περίφημα τὸν καινούριο μας πρωθυ-
πουργό : Ὁ κ. Ράλλης ζητοῦσε ἐπίμονα νὰ τσεπώσει τὴ
διάλυση τῆς Βουλῆς. Ὁ Βασιλεὺς δὲν τοῦ τὴν ἔδινε, λέ-
γοντάς του πὼς δὲ σφεύρνε νὰ γίνουμε τώρα κοντὰ ἐκλο-
γές, γιὰτὶ θὰ βλαπτοῦνε τὰ ἐθνικὰ ζητήματα.

—Ἡ Ὑ. Μεγαλειότης δὲν ἀμφιβάλλει πὼς κ' ἐγὼ
εἶμαι πατριώτης ! παρατηρεῖ ὁ κ. Ράλλης.

Καὶ δὲν εἶχε ἄδικο. Ἀδιάφορο τώρα ἂν ὁ πατριώτης
αὐτὸς φοβέρισε πὼς θὰ ματοκυλλοῦν τὸν τόπο τὴν Κεριακὴν
γιὰ νὰ γίνῃ πρωθυπουργός. Πατριωτισμὸς κι αὐτός.

★

ΑΠΟ ἑνα χαρτάκι τυπωμένο πού βρέθηκε τὴν Κεριακὴν
τὸ πρῶτον ἡμέραν σ' ὅλα τὰ σπύτια τῆς Ἀθήνας, παίρνουμε
τὸν ἀκόλουθο παράγραφο :

«Λαὲ τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Πειραιῶς,

«Πρόσεξε νὰ μὴ παρασυρθῇς εἰς τοιοῦ-
τον αἱματοκύλισμα, διότι ἐκείνοι μὲν οἱ τι-
νες διοργανοῦσι τοῦτο θὰ πίνωσι μακα-
ρίως τὸν καφέ των καὶ μὲ ἡσυχίαν εἰς τὰ
σπίτια των, θὰ σκοτωθοῦν δὲ μερικοὶ ἀν-
θρώποι τοῦ λαοῦ καὶ ἰδιαίτητα τῶν ἐργα-
τικῶν τάξεων καὶ ἐξ ἐκείνων μάλιστα, οἱ-
τινες θὰ μεταβῶσιν εἰς τὸ συλλαλητήριον
χάριν περιουσίας.

«Καὶ καθ' ἣν στιγμὴν οἱ νεκροὶ θὰ δ-
δηγοῦνται εἰς τὸ νεκροταφεῖον πρὸς ταφὴν
καὶ θὰ κλαίωσι καὶ θὰ σπαράσσωσιν ἐκ
τῆς λύπης των αἱ γυναῖκες των, τὰ παιδιὰ
των, οἱ ἀδελφοὶ των καὶ οἱ συγγενεῖς των,
οἱ διοργανοῦνται τοῦ ἀθλοῦ τούτου συλλα-
λητηρίου θὰ κοιμῶνται ἡσυχῇ καὶ θὰ σκέ-
πτονται ὅποιας θέσεως μεγάλης πρέπει νὰ
καταλάβωσιν ἐκ τῆς μεταβολῆς τῶν πραγ-
μάτων.»

Δὲν ξέρουμε ποῖός ἦ ποιοὶ τὴ γράψανε αὐτὴ τὴν προ-
κήρυξη—δὶχως ἄλλο ὅμως θάνα· πὶδ πολὺ πατριώτες ἀπὸ
τὸν κ. Ράλλον.

★

ΓΙΑ νὰ δεῖτε πόσο μεταρρυθμιστὴς καὶ πόσο προσδευ-

τικοὶ εἶναι οἱ νέοι Ὑπουργοί, σῶνε νὰ μάθετε πὼς ὁ Ὑ-
πουργὸς τῶν Ἑσωτερικῶν, ὁ κ. Ν. Σπρίτος ἐπὶ τὴν
Τρίτη τῆς προμεσήμερου στίς 5 1/2 εἰδοποιήθηκε κάτου, στὸ
Ν. Φάληρο, πὼς γίνεται Ὑπουργός καὶ στίς 6 1/2 βρέ-
θηκε στὸ σπίτι τοῦ κ. Ράλλη, ἔτοιμος, μὲ τὴν βελόδα του
γιὰ νὰ πάει στὸ Παλάτι νὰ ὀρκιστεῖ. Κι ὅλ' αὐτὰ σὲ μιὰ
ὥρᾳ ! Γιὰ φανταστῆτε ! Ἀμὲ καὶ τέλλο, νὰ δηλώσει στοὺς
δημοσιογράφους πὼς θὰ πηγαίνει ἀπὸ τίς 8 τὸ πρῶτον στὸ
Ὑπουργεῖο του !

★

ΑΠΟ τοῦτο τὸ φύλλο ἀρχινάμε τυπώνοντας στὸ
«Νουμά» τὴς «Φυλλάδες τοῦ Γεροδήμου». Τὸ βιβλίο αὐτὸ
δὲ βρίσκεται πὰ σήμερον. Ἐχουν ξεδουτεῖ ὅλα του τὰντί,
τυπα. Καὶ τὸ ξανατυπώνουμε γιὰτὶ νομίζουμε πὼς πρέπει
νὰ διαβῶσιν καὶ τὰ παιδιὰ μας τὸ ἔργο αὐτὸ βιβλίο τοῦ
Ἀργύρου Ἑρταλιώτη, πού δὲν τοῦ πέφτει βαρὺς ὁ λόγος ἂν
τὸ πᾶι κανένας «Ἐθνικὸ Βαγγέλιον». Τὸ Ρωμιόπουλο δια-
βάζοντας τὴς «Φυλλάδες τοῦ Γεροδήμου» μπορεῖ νὰ βγάλει
ἀπὸ τὴν ψυχὴν τοῦ ὅλ' τὴ σκουριά πού τοῦ ἄπλωσε πάνου
τῆς τὸ σχολεῖο.

★

ΤΗΝ περασμένην Κεριακὴν ἡ «Ἀκρόπολις» δημοσίεψε
μιὰ νοστιμότατη ἀνταπόκρισιν ἀπὸ τὴν Πόλιν. Κάποιος δά-
σκαλος ἀπὸ τὸ Ἰδρίκ Τεπέ, θέλοντας νὰ πάει στὴν Πόλιν,
ἔγραψε σὲ κάποιον φίλον τοῦ γράμμα μὲ τὸ ἀκόλουθο στερνό-
γραφο : «Ἐάν τι πλεῖον δώσητε τοῦ ἐνὸς μετ' ἐξ ἑαυτῶν τὸν ὁ-
ποῖον σὰς στέλλω διὰ τὰ ἔξοδα τῆς ἀποστολῆς τῶν ἀπο-
σκευῶν, γράψατέ μοι ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω διεύθυνσιν ἐν Κων-
σταντινουπόλει νὰ σᾶς τὸ στείλω».

Τὸ γράμμα αὐτὸ ἔπεσε στὰ χεῖρας τῆς Τούρκικης ἀστυ-
νομίας καὶ ὁ δάσκαλος κλείστηκε τρεῖς μέρες στὴ φυλακὴν,
ὅσο νὰ καταλάβωσιν οἱ Τούρκοι ἀστυνομικοὶ πὼς μὲ τὸ
«πλεῖον» δὲν ἐννοοῦσε «πλοῖον» (γάμιν) καὶ ἡ ἀνωτέρω
διεύθυνσις ἐν Κωνσταντινί, δὲν εἶταν καμιά ἀνώτερη διεύ-
θυνσις μυστικῆς ἐταιρείας.

Κι ὁ φτωχὸς ὁ δάσκαλος τώρα θὰν τῶρι κρυφὸ καμάρει
πὼς ταλαιπωρήθηκε καὶ μαρτύρησε γιὰ τὸ χατίρι τῆς Κα-
θαρεύουσας !

Ἑκδοτικὴ Ἑταιρεία ὁ «Φοῖβος» — Ἀθήνα

ΑΓΙΣ ΘΕΟΣ :

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

- Ὁρκίος τόμος εἰς 8ον ἀπὸ 130 σελίδας, μὲ τίσαις τουρ-
γήματα τῶν δημοτικῶν μας τραγουδιῶν.
- Εἰκόνες τοῦ ζωγράφου Π. ΡΟΥΜΠΟΥ.—Πρόλογος τοῦ
ἐκδότη.
- Ἑρμηνεῖα λέξεων.—Βιβλιογραφία.
- Κάθε ἀντίτυπο δρχ. 3. Ἐτυπώθησαν καὶ 100 ἐπιθυμη-
μένα σὲ χαρτὶ Ὀλλανδίας, καθένα δρχ. 5.

Παραγγέλλεσ μεζὶ μὲ ταχυδρ. ἐπιταγὰς :

Ἑκδοτικὴ Ἑταιρεία ὁ «Φοῖβος»

4 Κλεισθένει, Ἀθήνα

αἰμοῦστη γράφει «ΝΟΥΜΑΣ», Ζήνων 2.

Θέλεπε τὸν ἑαυτὸ τοῦ παιδάκι νὰ παίξῃ μὲ
τὸ Μαθιὸ πού εἶτανε συνομήλικός του, καὶ θὰ τὸν
ἔδλεπε μεγαλύτερο ὅπως εἶτανε σὰν πρωτοπιάσανε
δουλειὰ στὸ ἴδιο γυφτικό, τοῦ γέρο Θανάση.

Πὼς καρουλιάσανε τὰ χεῖρα τους τίς πρῶτες
μέρες, πὼς μουντζουρωθήκανε τὰ πρόσωπά τους,
πὼς τοὺς βάσανε, πότε τὸν ἕνα καὶ πότε τὸν ἄλλο,
νὰ τραβᾶνε τὴν ἀλυσίδα τοῦ μεγάλου φουτεροῦ.
Λίγες μέρες εἶχανε περάσει πού ὁ μαστροπὸς τοῦ
τσάκισε τὸ χέρι μὲ τὴν βρεχτούρα· εἶχε τραβήξῃ μὲ
πολλὴ δύναμιν τὴν ἀλυσίδα καὶ τὰ μισὰ κάρβουνα
πεταχτήκανε ἀπ' τὸ καμίνι.

Θέλεπε πού βγαίνανε τὸ βράδι κουρασμένοι,
μὰ χαρούμενοι, γεμάτοι ζωὴ, γεμάτοι ἐλπίδες, πὼς
θὰ γίνων καὶ αὐτοὶ μιὰ μέρα μακτόροι. Ἐπειτα πη-
γαίνανε νὰ ἴδωσιν τὴν ἀγαπητικὰν τοῦ Μαθιοῦ, τὴν
πεταχτὴ καὶ μεστωμένην μοδιτρούλα, τὴ μαυρο-
μάτα Ἑλένη, αὐτὴ πού τώρα εἶχε γυναῖκα τοῦ ὁ
μαστρο-Μαθιός. Πὼς τὴν ἀγαποῦσε καὶ ὁ Γρηγόρης,
μὲ μιὰν ἀγάπην ἀλλοιώτικην, περ σφότερο ἀπὸ ἀ-
δερφὴ !

Καὶ νά, στὸ μαγαζὶ τοῦ μαστρο-Μαθιοῦ, πού
τᾶνοιζε μὲ τίς μικρὰς οἰκονομίας τῆς Ἑλένης, σὰν
τὴν πῆρε. Τί καλὰ τότε ! Τὴν πρώτην θέσιν μὲσα

στὸ μαγαζὶ τὴν εἶχε ὁ Γρηγόρης. Μὰ νά, κ' ἡ
δυστυχία. Ὁ Μαθιὸς ἀρρώστησε. Πέρασ' ἕνας μὴ
νας, δυὸ μῆνες. Κόντεψε νὰ πεθάνῃ καὶ τὸ μαγαζὶ
ἔκλεισε γιὰ πάντα.

Ἀπὸ τότε πλάκωσε καὶ τοὺς δυὸ ἡ κακομοιριά.
Ὁ Γρηγόρης ἔφυγε, μπῆκε θερμαστής σ' ἕνα
καράβι καὶ ξεχώρισε ἀπ' τὸ φίλον του. Πέντε σωτὰ
χρονάκια μὲσα στὸ καράβι, καὶ τίς μέρες ποῦθελε
νὰ φύγῃ καὶ νὰ ζήσῃ στὸν κόσμον σὰν ἄθροπος μὲ
τίς οἰκονομίας του, ἀρρώστησε. Κι ὅλο τὸ κακὸ γιὰτὶ
γύρεψε νὰ πάρῃ ἀγέρα στὸ κακὸ ἀσπρῶμα. Θέλησε νὰ
πεταχτῇ λιγάκι ἀπ' τὴν κόλασιν τῆς μηχανῆς, νὰ
ἰδῇ φῶς, νὰ στεγνώσῃ, πού εἶτανε μουσκίδι στὸν
ἰδρῶτα. Νά, τί θὰ θυμώτανε πάνω κιτω τὴν ὥρα
κεῖνη ὁ Γρηγόρης. Ὁλόκληρη ζωὴ θὰ πέρασε ἀπ' τὸ
νοῦ τοῦ μέσῃ στίς λίγες στιγμὰς πού ὁ φίλος του
τονε χαῖδεσε, σὰ μητέρα.

Λίγες στιγμὰς, καὶ ὁ Γρηγόρης ἀνοιξε τὰ μάτια
τοῦ παλὶ, σὰ νὰ ζυπνοῦσε ἀπὸ βαθύ ὕπνον, πού
τόσα ὄνειρα εἶδε :

— Πιάσε τὸ χέρι μου, Μαθιέ. Ἔτσι. Τώρα
βγάλε τὸ δαχτυλίδι. Βγάλετ' το, δὲ μοῦ χρειάζεται.

Ὁ μαστρο-Μαθιὸς τὸ βγάλε.

Εἶτανε ἕνα χρυσὸ δαχτυλίδι, βαρὺ, μὲ μιὰ με-